

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

536

Vragen van het lid **Beckerman** (SP) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over «*verloedering van de bouwwereld*» (ingezonden 31 oktober 2017).

Antwoord van Minister **Ollongren** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 28 november 2017).

Vraag 1

Bent u het eens met de uitspraak van prof.ir. Rob Nijse, hoogleraar Structural Design aan de Faculteit Bouwkunde en CiTG dat de bouwwereld aan het verloederen is? Kunt u uw antwoord toelichten?¹

Antwoord 1

Nee, ik ben het niet eens met de uitspraak dat de bouwwereld aan het verloederen is. Ik verwijs hierbij naar de beantwoording van de vragen 2, 4, 5 en 7.

Vraag 2

Hoe verhoudt de conclusie uit onderzoeken, uitgevoerd in opdracht van Eindhoven Airport en het bouwbedrijf BAM, dat de instorting van de parkeergarage bij Eindhoven Airport komt door een technische fout, zich tot de mening van prof. ir. Nijse dat er juist geen sprake is van een constructiefout, maar van een uitvoeringsfout? Kunt u uw antwoord toelichten?²

Antwoord 2

De onderzoeken die zijn uitgevoerd in opdracht van Eindhoven Airport en bouwbedrijf BAM hadden tot doel het achterhalen van de technische oorzaak van de instorting. De conclusie van de onderzoekers beperkt zich daarom tot de technische oorzaak van de instorting en heeft geen betrekking op de vraag of deze een gevolg is geweest van een ontwerpfout of een uitvoeringsfout. De mening van prof. ir. Nijse dat sprake is geweest van een uitvoeringsfout, staat daarom naast de conclusie uit de onderzoeken.

¹ <https://www.delta.tudelft.nl/article/de-bouwwereld-aan-het-verloederen>

² <https://www.rtlnieuws.nl/nederland/bouwfout-oorzaak-instorten-parkeergarage-eindhoven>

Vraag 3

Hoeveel gebouwen in ons land hebben constructie- of uitvoeringsfouten in betonvloeren (breedplaatvloeren) en hoeveel van deze gebouwen zijn gesloten of zullen moeten sluiten?

Antwoord 3

Het inventariseren van gebouwen met een soortgelijke vloerconstructie als de parkeergarage is nog in volle gang door gemeenten, gebouweigenaren, constructeurs en bouwbedrijven. Voor zover nu wordt ingeschat, zullen honderden gebouwen daadwerkelijk moeten worden onderzocht. Ik heb goed overleg met betrokken partijen en probeer de komende tijd meer inzicht te krijgen in het aantal gebouwen. Voor zover mij bekend zijn er op dit moment circa 10 gebouwen gesloten.

Vraag 4

Was er bij de situaties met onveilige betonvloeren, zoals bij de parkeergarage bij Eindhoven Airport, diverse schoolgebouwen en de Erasmus Universiteit sprake van fouten in het gemeentelijk bouwtoezicht?³

Antwoord 4

De bij de bouw betrokken partijen zijn er verantwoordelijk voor dat hun bouwwerken voldoen aan de bouwtechnische voorschriften. De gemeente houdt hierop toezicht op, maar neemt hiermee de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het bouwwerk niet over.

Uit het overleg dat ik heb gehad met partijen komt het beeld naar voren dat zowel constructeurs, bouwbedrijven, vloerenleveranciers als het gemeentelijke bouwtoezicht geen oog hebben gehad voor het gebrek dat bij de parkeergarage is opgetreden, te weten een onvoldoende aansluiting tussen twee betonlagen in de vloerconstructie. Alle betrokken partijen zetten zich thans in om zo snel mogelijk eventuele gebreken in andere gebouwen op te sporen en waar nodig maatregelen te nemen.

Vraag 5

Bij welke situaties met onveilige betonvloeren was er sprake van dat het toezicht op de kwaliteit dat aan de markt is overgelaten? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

Op grond van de Woningwet en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht heeft de gemeente een toezichhoudende en handhavende rol tijdens de bouw en op het bestaande bouwwerk. Dit is ten aanzien van de betreffende bouwwerken met onveilige betonvloeren niet anders geweest. Er is dus geen sprake van dat het toezicht op de kwaliteit aan de markt is overgelaten.

Vraag 6

Wie is er verantwoordelijk voor het gebruik van onveilige breedplaatvloeren, zoals in bovengenoemde voorbeelden? Waar is eventuele schade te verhalen voor scholen of universiteitsgebouwen?

Antwoord 6

De bouwende partijen zijn er voor verantwoordelijk dat hun bouwwerk voldoet aan het Bouwbesluit 2012 en dus ook voor het gebruik van veilige materialen. Gemeenten kunnen handhavend optreden als een bouwwerk hieraan niet voldoet.

De vraag waar eventuele schade kan worden verhaald, is privaatrechtelijk van aard. Omdat bij ieder bouwwerk de privaatrechtelijke verhoudingen anders kunnen liggen, kan ik geen algemene uitspraken hierover doen. Scholen of universiteiten zullen in overleg met juridische adviseurs moeten bezien op wie eventuele schade kan worden verhaald. Conflicten hierover kunnen worden voorgelegd aan de rechter.

³ <https://www.nrc.nl/nieuws/2017/10/21/vijf-vragen-over-onveilige-betonvloeren-13609211-a1578184>

Vraag 7

Hoe voorkomt u dat aannemers een «een soort uitzendbureaus» worden? Als wordt geconstateerd dat een aannemer een bouwproces alleen op afstand stuurt, hoe kunnen u of gemeenten dat stoppen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 7

Bij bouwprojecten komen meerdere situaties voor van aanneming van opdrachten. Zo kan bij een project sprake zijn van meerdere aannemers, waarbij een opdrachtgever meerdere overeenkomsten sluit met aannemers naast elkaar, en ieder van hen verantwoordelijk is voor het onderdeel waarvoor hij het contract heeft gesloten. Ook kan er sprake zijn van een situatie waarbij de opdrachtgever een overeenkomst sluit met één aannemer (hoofdaannemer) die op zijn beurt onderaannemers contracteert (onderaannemer) voor specifieke onderdelen van het bouwwerk. In die situatie is de hoofdaannemer op grond van het Burgerlijk Wetboek aansprakelijk voor de uitvoering van de overeenkomst tot aanneming van werk die hij is aangegaan, inclusief het werk dat hij door onderaannemers laat uitvoeren. Dat betekent dat de fouten in de uitvoering die door een onderaannemer zijn veroorzaakt, aan de hoofdaannemer kunnen worden toegerekend. De wijze waarop bouwprojecten zijn georganiseerd is dus een privaatrechtelijke vraag, waar ik niet over ga. Uiteindelijk zullen gerealiseerde bouwprojecten dienen te voldoen aan de bouwvoorschriften, ongeacht op welke wijze deze zijn georganiseerd.

Vraag 8

Deelt u de mening dat toezicht op de uitvoering en de kwaliteit van bouwprocessen niet aan de markt of de sector zelf moet worden overgelaten, maar dat hier een publieke verantwoordelijkheid ligt die moet worden aangescherpt? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 8

Ik ben van mening dat de bouwende partijen ervoor verantwoordelijk zijn dat een bouwwerk voldoet aan de wettelijke voorschriften op het terrein van de bouwkwaliteit. Deze verantwoordelijkheid moet niet worden verward met de rol van gemeente als bevoegd gezag. De gemeente houdt als bevoegd gezag toezicht op de naleving van het Bouwbesluit 2012, maar is niet verantwoordelijk voor de kwaliteit van het bouwwerk. Er kan op verschillende manieren toezicht worden gehouden. Sowieso is het een verantwoordelijkheid van bouwende partijen om hun eigen toezicht en kwaliteitscontroles te organiseren, mede met het oog op hun wettelijke aansprakelijkheid voor bouwfouten. Een aanscherping van het overheidstoezicht kan er toe leiden dat bouwers zich zelf minder verantwoordelijk voelen voor de bouwkwaliteit omdat zij zich achter de overheid kunnen «verschuilen». Een verheldering van verantwoordelijkheden tussen bouwende partijen en bevoegd gezag kan bijdragen aan een verbetering van de bouwkwaliteit.